

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI
HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI**

**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI
STATISTIKA BOSHQARMASI**

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI TASHQI SAVDO AYLANMASI

**2024- yil yanvar-noyabr oylari
uchun dastlabki ma'lumot**

***Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi boshqarmasi:
(61) 222-67-45***

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Respublikada bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yil yanvar-noyabr oylarida respublikaning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 646,5 mln AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan 39,4 % ga kópaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2024- yil yanvar - noyabr, ming AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **646 535,9 (+39,4 %)**

(2023- y.: **463 742,9**)

Saldo

2024- y.: **56 662,3** (2023- y.: **97 113,7**)

Eksport

2024- y.: **351 599,1 (+25,4 %)**

(2023- y.: **280 428,3**)

TSA'dagi ulushi

58,7 %

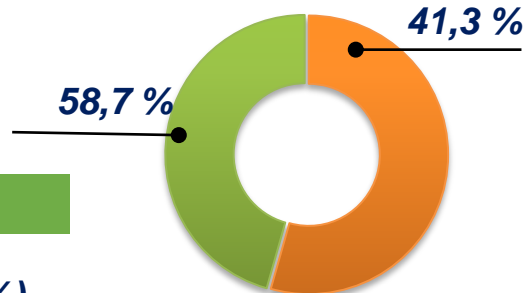
41,3 %

Import

2024- y.: **294 936,8 (+60,9 %)**

(2023- y.: **183 314,6**)

TSAda eksport hajmi 351,6 mln AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan 25,4 % ga ko'paydi) va import hajmi 294,9 mln AQSH dollariga (60,9 % ga ko'paydi) yetdi. Hisobot davrida – 56,7 mln AQSH dollari qiymatida ijobiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR

(2024- yil yanvar-noyabr, mln AQSH dollari)

Rossiya va Qozog'iston Qoraqalpog'istonning eng yirik tashqi iqtisodiy hamkorlaridan biriga aylandi (Xitoy va Rossiyadan keyin). Bunga sabab quyidagilar bo'lishi mumkin: umumiy chegaraning mavjudligi, MDHning erkin savdo hududida savdo qilishi hamda so'nggi paytlarda o'zaro iqtisodiy aloqalarning keskin erkinlashtirilishi.

Qoraqalpog'iston Respublikasi jahonning 62 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi XXRda (18,0 %), Turkiyada (18,6 %), Rossiyada (20,9 %), Qozog'istonda (8,1 %), va Latviyada (4,3 %) qayd etilgan.

<p>Turkiya</p> <p>TSA – 120,4</p> <p>Eksport: 93,4 Import: 8,5</p> 18,6 %	<p>XXR</p> <p>TSA – 116,2</p> <p>Eksport: 71,4 Import: 44,7</p> 18,0 %	<p>Rossiya</p> <p>TSA – 135,2</p> <p>Eksport: 53,7 Import: 81,5</p> 20,9 %	<p>Qozog'iston</p> <p>TSA – 52,4</p> <p>Eksport: 35,6 Import: 16,8</p> 8,1 %	<p>Latviya</p> <p>TSA – 27,5</p> <p>Eksport: 27,1 Import: 0,4</p> 4,3 %
<p>Pokiston</p> <p>TSA – 10,1</p> <p>Eksport: 10,0 Import: 0,1</p> 1,6 %	<p>Afg'oniston</p> <p>TSA – 7,0</p> <p>Eksport: 6,7 Import: 0,3</p> 1,1 %	<p>Fransiya</p> <p>TSA – 3,5</p> <p>Eksport: 3,4 Import: 0,1</p> 0,5 %	<p>Estoniya</p> <p>TSA – 13,2</p> <p>Eksport: 8,6 Import: 4,6</p> 2,0 %	<p>Gruziya</p> <p>TSA – 2,9</p> <p>Eksport: 2,9 Import: 0,0</p> 0,4 %

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

(yanvar-noyabr, ming AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Turkiya	98 410,6	95 637,5	120 378,3
 <i>Eksport</i>	90 753,2	92 104,2	93 437,1
<i>Import</i>	7 657,4	3 533,3	26 941,2
XXR	154 832,6	95 941,5	116 167,6
 <i>Eksport</i>	84 487,7	57 013,1	71 443,6
<i>Import</i>	70 344,9	38 928,4	44 724,0
Rossiya	96 456,5	83 560,9	135 180,8
 <i>Eksport</i>	47 676,4	47 557,7	53 685,4
<i>Import</i>	48 780,1	36 003,2	81 495,4
Qozog'iston	50 741,7	54 885,0	52 439,7
 <i>Eksport</i>	32 004,4	24 674,2	35 616,3
<i>Import</i>	18 737,3	30 210,8	16 823,4
Latviya	36 047,4	31 230,1	27 460,9
 <i>Eksport</i>	34 289,6	31 037,1	27 062,6
<i>Import</i>	1 757,8	193,0	398,3
Pokiston	397,6	1 696,2	10 065,7
 <i>Eksport</i>	209,9	1 696,2	10 045,9
<i>Import</i>	187,7		19,8
Afg'oniston	4 126,1	2 095,4	6 960,0
 <i>Eksport</i>	4 126,1	2 075,8	6 706,5
<i>Import</i>		19,6	253,5
Estoniya	2 618,0	8 686,5	13 190,6
 <i>Eksport</i>	124,2	6 522,4	8 620,8
<i>Import</i>	2 493,8	2 164,1	4 569,8
Fransiya	1 990,1	3 771,0	3 543,2
 <i>Eksport</i>	1 568,4	1 764,4	3 443,8
<i>Import</i>	421,7	2 006,6	99,4
Gruziya	2 745,2	2 371,0	2 900,4
 <i>Eksport</i>	2 666,4	2 354,3	2 889,0
<i>Import</i>	78,8	16,7	11,4

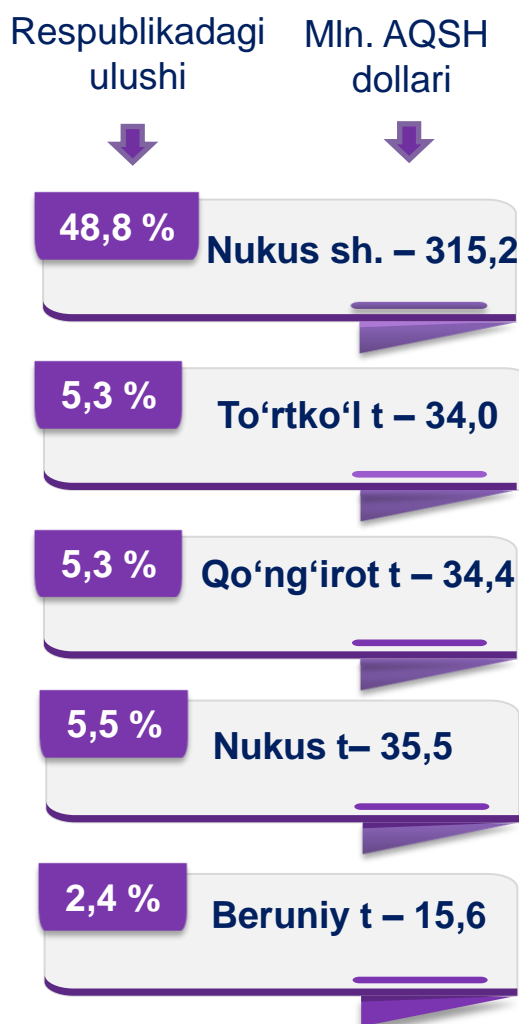
	Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
	Tayland	237,1	449,5	2495,5
	<i>Eksport</i>	118,1	449,5	2495,5
	<i>Import</i>	119,0	-	-
	Tojikiston	3214,3	2470,9	2617,1
	<i>Eksport</i>	3194,3	2470,9	2586,9
	<i>Import</i>	20,0		30,2
	Qirg'iz Respublikasi	6227,1	5065,7	4020,4
	<i>Eksport</i>	2906,7	174,5	1755,1
	<i>Import</i>	3320,4	4891,2	2265,3
	Eron	1653,6	1912,5	2511,0
	<i>Eksport</i>	627,5	1066,3	1596,3
	<i>Import</i>	1026,1	846,2	914,7
	BAA	6242,9	6945,6	6695,3
	<i>Eksport</i>	0,0	91,0	1386,8
	<i>Import</i>	6242,9	6854,6	5308,5
	Birlashgan qirollik	7843,2	4132,0	13188,2
	<i>Eksport</i>	4714,7	1768,2	1248,0
	<i>Import</i>	3128,5	2363,8	11940,2
	Koreya Respublikasi	26287,4	20663,0	12570,4
	<i>Eksport</i>	1622,7	1026,4	1183,1
	<i>Import</i>	24664,7	19636,6	11387,3
	Germaniya	1614,0	3767,4	12806,3
	<i>Eksport</i>	420,3	642,6	856,4
	<i>Import</i>	1193,7	3124,8	11949,9
	Turkmaniston	2199,3	1788,6	3904,6
	<i>Eksport</i>	1075,2	520,9	750,2
	<i>Import</i>	1124,1	1267,7	3154,4
	Vetnam	0,0	6,0	568,9
	<i>Eksport</i>			568,9
	<i>Import</i>	0,0	6,0	

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING TUMANLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI*

(2024-yil yanvar-noyabr, ming AQSH doll.)

	Ming AQSH dollari	O‘shish sur‘ati, % da	Ulushi, % da
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	646 535,9	139,4	100,0
Nukus shahri	315 209,6	117,5	48,8
<i>hududlar:</i>			
Amudaryo	15 493,6	120,7	2,4
Beruniy	15 572,2	157,0	2,4
Bo‘zatov	1 797,8	100,5	0,3
Qoraov‘zak	2 502,2	33,4	0,4
Kegeyli	14 208,2	175,2	2,2
Qo‘ng‘irot	34 441,5	241,8	5,3
Qonliko‘l	15 411,9	102,6	2,4
Mo‘ynoq	19 621,4	80,3	3,0
Nukus	35 532,5	484,1	5,5
Taxiatosh	13 959,2	83,1	2,2
Taxtakov‘pir	3 058,0	337,5	0,5
To‘rtko‘l	33 966,8	100,9	5,3
Xo‘jayli	9 037,6	71,5	1,4
Chimboy	10 759,2	86,4	1,7
Shumanay	8 704,1	168,0	1,3
Ellikqal‘a	14 393,8	116,0	2,2

TSA hajmi eng yuqori bo‘lgan tumanlar

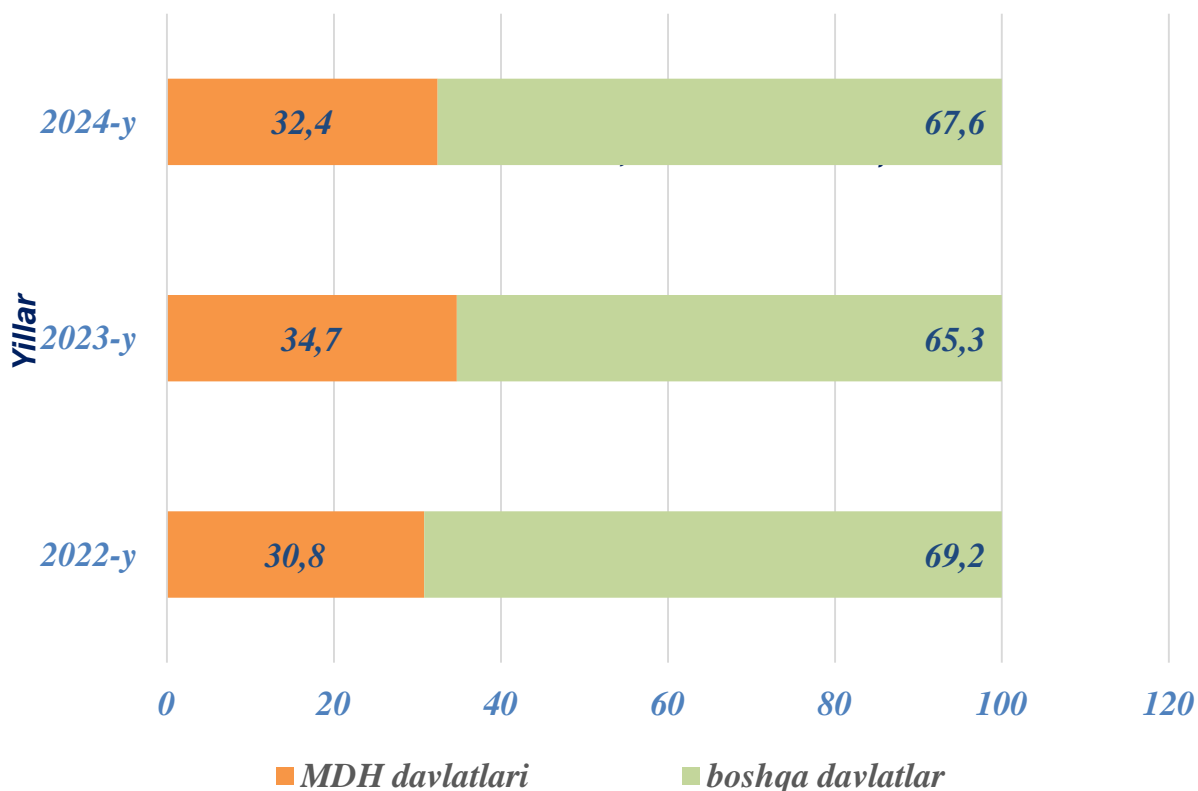
2024-yil yanvar-noyabr

2023-yil yanvar-noyabr

Respublika tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri 48,8% ulush bilan 315,2 mln AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Bo‘zatov tumani 0,3% ulush bilan 1,8 mln AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo‘yicha rasmiy statistik ma‘lumotlar, O‘zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo‘yicha taqsimlanmagan

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-noyabr, ulushi % da, hajmi mln AQSH dollarida)

2024-yil yanvar-noyabr oyida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 32,4 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023 - yilning mos davriga nisbatan 30,2 % ga ko‘paydi.

Qoraqalpog‘iston bilan savdo qilayotgan mamlakatlar iqtisodiyoti o‘sishi mazkur mamlakatlar iste‘molchilari tomonidan respublika eksportiga bo‘lgan talabning oshishiga olib kelishi mumkin.

Qoraqalpog‘istonning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2024-yilning yanvar-noyabr oylarida 2023- yilning mos davriga nisbatan 44,3 % ni va jami TSAdagi ulushi 67,6 % ni tashkil etdi.

Qoraqalpog‘istonning MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, 646,5 mln AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 351,6 mln. AQSH dollariga yetgan bo‘lsa, import 294,9 mln AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING MDH MAMLAKATLARI BILAN UMUMIY TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar-noyabr, ulushi, % da)

MDHning erkin savdo hududida savdo qilish Qoraqalpog‘istonning umumiy tashqi savdo aylanmasiga ijobiy tas‘ir qilmoqda.

Qoraqalpog‘istonning MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori hajmlari Rossiya (64,5 %), Qozog‘iston (25,0 %) hamda Belarus (4,8 %) davlatlari bilan qayd etildi.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI EKSPORTI (2024- yil yanvar-noyabr)

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o‘shishiga ko‘maklashadi va bu o‘z navbatida ma‘lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, eksportyorlar tomonidan 351 599,2 ming AQSH dollari (*nomonetar oltindan tashqari*) qiymatidagi (2023-yilning mos davriga nisbatan 25,4% ga ko‘paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta‘minlandi.

XSST* BO‘YICHA EKSPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-noyabr)

*Tovarlar tashqi savdosi statistik ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (TIF TN) bilan birgalikda, BMTning Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-noyabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	280428,3	351599,1	87,2	125,4	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	18476,4	37868,5	101,2	205,0	6,6	10,8
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	29349,5	52342,7	96,6	178,3	10,5	14,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	898,2	11089,1	723,1	1234,5	0,3	3,2
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	622,9	-	-	0,0	0,2
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	191206,2	191303,4	80,6	100,1	68,2	54,4
Sanoat tovarlari	38155,8	48552,7	124,5	127,2	13,6	13,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	4,8	4817,8	20,4	99459,8	0,0	1,4
Turli xil tayyor buyumlar	1111,4	4113,8	69,6	370,1	0,4	1,2
Boshqa tovarlar	-	-	-	-	-	-
<i>shu jumladan:</i> <i>nomonetar oltin</i>	-	-	-	-	-	-
Xizmatlar	1226,0	888,3	37,7	72,5	0,4	0,3

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 79,0% ni tashkil etib, kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (54,4%) sanoat tovarlari (13,8%) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (10,8%) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

**QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO'YICHA
EKSPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-noyabr)**

 XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	4307,2	176,3
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	385,5	169,5
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	0,1	14,9
Go'sht va go'sht mahsulotlari	1,6	
Sabzavotlar va mevalar	33041,8	211,6
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	57,1	32,3
Baliq (dengiz sutemizuvchilari bo'lmagan), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suvda suzuvchi umurtqasizlar va yarim tayyor mahsulotlar	29,0	
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	46,3	341,4
Ichimliklar va tamaki		
Tamaki va tamaki mahsulotlari		
Ichimliklar		
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	158,9	180,9
Probka va yog'och-taxtalar	1633,2	70,2
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	4184,5	436,7
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	45553,3	190,9
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	812,9	38,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	11089,1	12,3 b
Ko'mir, koks va briketlar	358,2	
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	10730,9	11,9 b
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan	622,9	
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	4498,3	874,4
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar O'g'itlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari Birlamchi shakldagi plastmassalar	280,7	
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari	26,3	24,1
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	186377,2	97,9
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	120,8	70,1

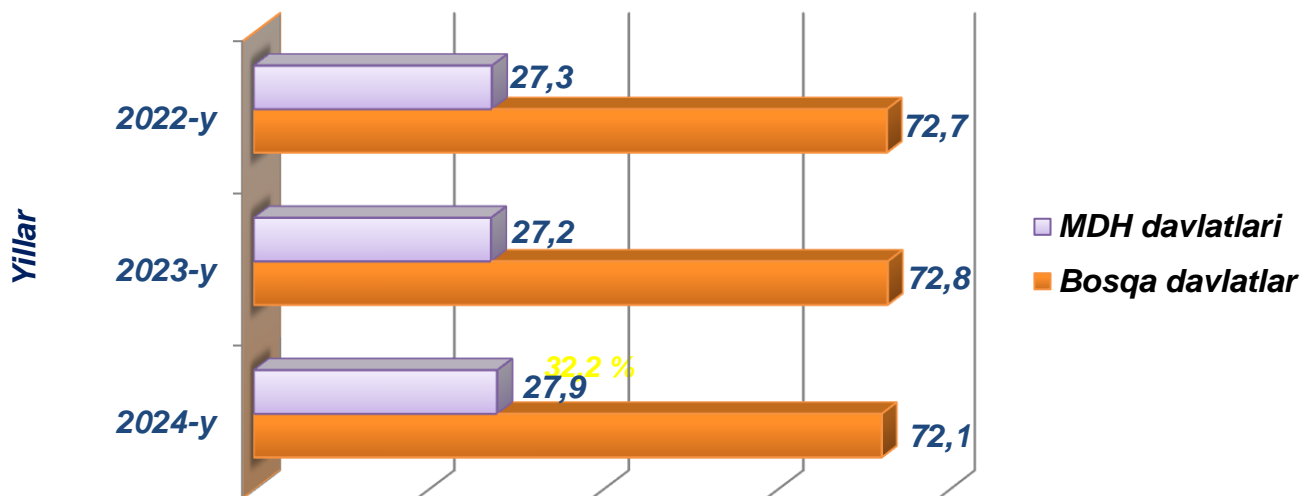
XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	48552,7	127,2
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, yoki tayyorlangan buyumlar	0,0	0
Rangli metallar	560,3	37528,9
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	4998,3	142,1
Teri, teridan tayyorlangan buyumlar, mo'yna	17,9	100,2
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	7118,6	1060,4
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	35839,7	105,6
Cho'yan va po'lat	17,9	
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	4817,8	99459,8
Avtomobillar (havo yostiqchalaridagi transport vositalari ham)	180,3	
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunolari	61,9	
Kanselyariya tovarlari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	6,4	
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	4323,5	
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari	134,1	
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	0,0	54,5
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	111,6	
Turli xil tayyor buyumlar	4113,8	370,1
Blokli binolar, kanalizatsiya-suv quvurlari , isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlagichlar	1,2	241,0
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	170,31	14192,5
Poyabzal	0	0,0
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	3831,7	379,4
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	105,3	220,4
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	5,323	10,4

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda – tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda – tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 0,1 % ga ko'paygan.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

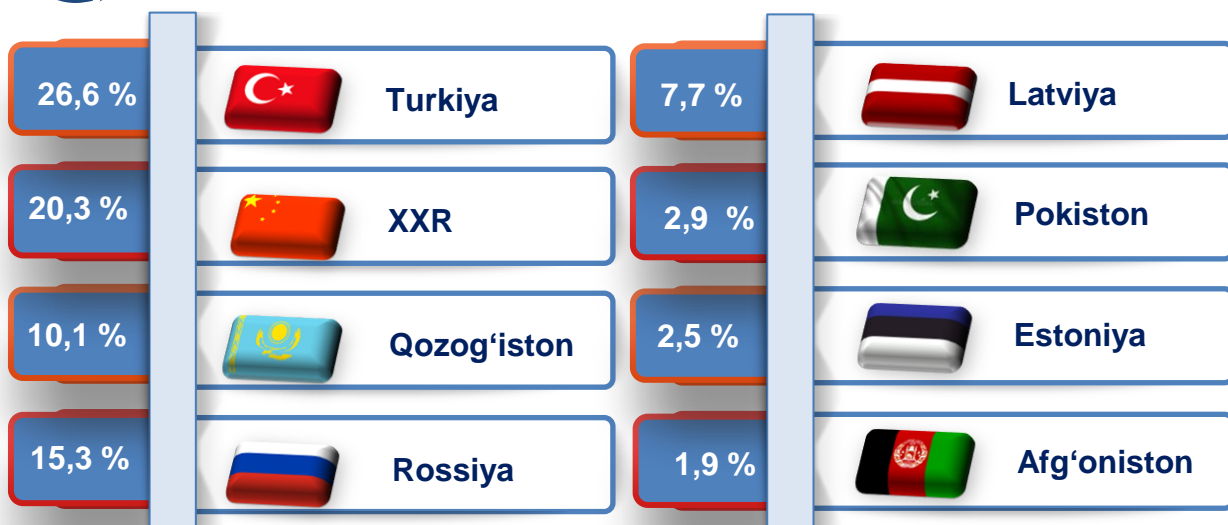
(yanvar-noyabr, ulushi % da, hajmi mln AQSH

2024- yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Turkiya, XXR, Rossiya, Qozog'iston, Latviya, Pokiston, Estoniya va Afg'oniston kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 87,3 % ni tashkil etdi.

RESPUBLIKA EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-noyabr)

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-noyabr)

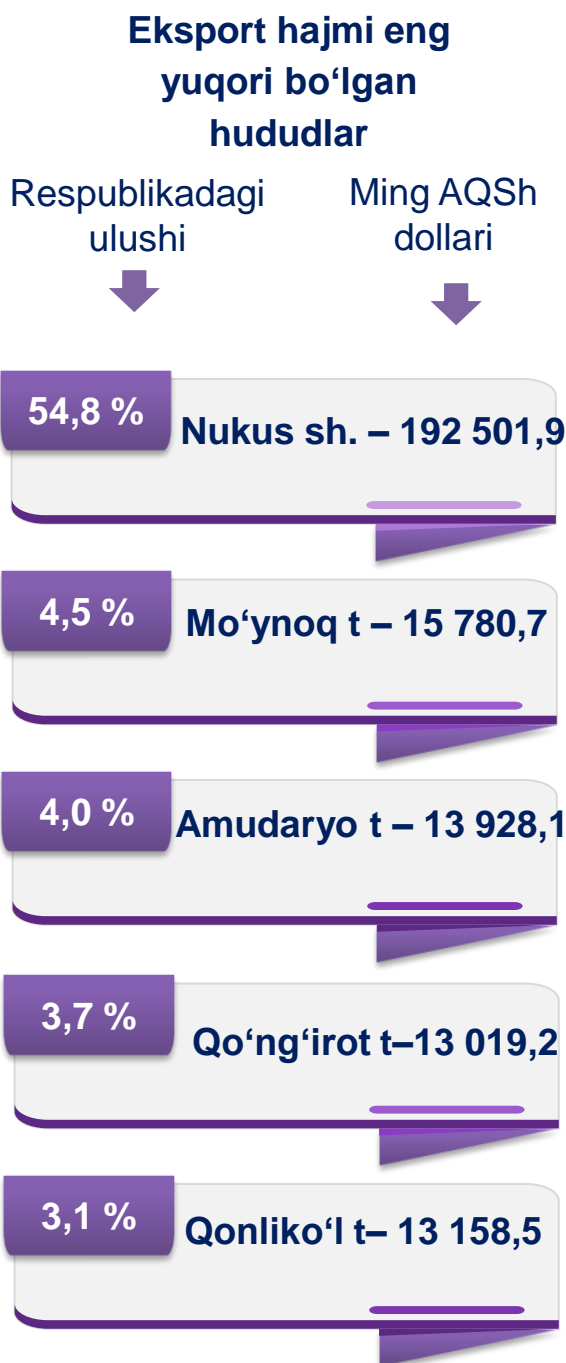
Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Turkiya	92104,2	93437,1	101,5	101,4	1	1
XXR	57013,1	71443,6	67,5	125,3	2	2
Rossiya	47557,7	53685,4	99,8	112,9	3	3
Qozog'iston	24674,2	35616,3	77,1	144,3	5	4
Latviya	31037,1	27062,6	90,5	87,2	4	5
Pokiston	1696,2	10045,9	808,1	592,3	12	6
Estoniya	6522,4	8620,8	5249,7	132,2	6	7
Afg'oniston	2075,8	6706,5	50,3	323,1	9	8
Fransiya	1764,4	3443,8	112,5	195,2	11	9
Gruziya	2354,3	2889,0	88,3	122,7	8	10
Tojikiston	2470,9	2586,9	77,4	104,7	7	11
Tayland	449,5	2495,5	380,7	555,1	22	12
Qirg'iz Respublikasi	174,5	1755,1	6,0	1005,9	29	13
Eron	1066,3	1596,3	169,9	149,7	13	14
BAA	91,0	1386,8	202163,2	1524,4	34	15
Birlashgan qirollik	1768,2	1248,0	37,5	70,6	10	16
Korea Respublikasi	1026,4	1183,1	63,3	115,3	14	17
Ozarbayjon	568,6	905,4	87,2	159,3	18	18
Germaniya	642,6	856,4	152,9	133,3	17	19
Turkmaniston	520,9	750,2	48,4	144,0	20	20

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI *

(2024- yil yanvar-noyabr, mln AQSH doll.)

	Ming AQSH dollari	O‘sish sur‘ati, % da	Ulushi, % da
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	351 599,1	125,4	100,0
Nukus shahri	192 501,9	100,1	54,8
tumanlar:			
Amudaryo	13 928,1	142,7	4,0
Beruniy	11 936,3	188,4	3,4
Bo‘zatov	1 626,4	94,1	0,5
Qorao‘zak	1 095,1	104,7	0,3
Kegeyli	11 079,4	180,9	3,2
Qo‘ng‘irot	13 019,2	191,6	3,7
Qonliko‘l	13 158,5	101,0	3,7
Mo‘ynoq	15 780,7	401,8	4,5
Nukus	8 697,4	195,2	2,5
Taxiatosh	5 058,8	143,8	1,4
Taxtako‘pir	1 881,6	281,1	0,5
To‘rtko‘l	7 242,2	113,4	2,1
Xo‘jayli	3 648,3	152,6	1,0
Chimboy	7 743,4	125,8	2,2
Shumanay	8 232,1	162,8	2,3
Ellikqal‘a	10 580,6	100,9	3,0

2024-yil yanvar-noyabr

2023-yil yanvar-noyabr

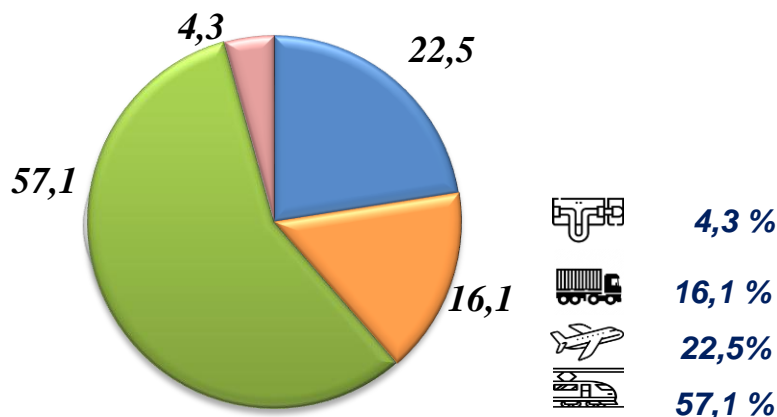
Respublika eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri 54,8 % bilan 192 501,9 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Qorao‘zak tumani 0,3 % bilan 1 095,1 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo‘yicha rasmiy statistik ma‘lumotlar, O‘zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo‘yicha taqsimlanmagan.

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy etilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-noyabr, mln AQSH doll.)

- Quvurlar orqali tashish
- Avtotransport
- Havo transporti
- Temir yo'l

Xizmatlar eksporti hajmi 888,3 ming AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 0,3 % ini tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 72,5 % tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (57,1 %), safarlar (turizm) (22,5 %), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari bo'yicha, xizmatlar (4,3 %), transport (16,1 %), boshqa xizmatlar (0,0 %) hissasiga to'g'ri keldi.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida import hajmi 294 936,8 ming AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning mos davriga nisbatan 60,9 % ga ko‘paydi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (46,2 %), sanoat tovarlari (19,7 %) hamda Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (7,5 %) hisobiga to‘g‘ri keldi.

XSST BO‘YICHA IMPORT TARKIBI

(2024- yil yanvar-noyabr)

7,5 %

1. Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar

0,1 %

2. Ichimliklar va tamaki

8,8 %

3. Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari

4,2 %

4. Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar

1,3 %

5. Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar

6,8 %

6. Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar

19,7 %

7. Sanoat tovarlari

46,2 %

8. Mashinalar va transport asbob-uskunalari

1,3 %

9. Turli xil tayyor buyumlar

0,0 %

10. Boshqa tovarlar

4,1 %

11. Xizmatlar

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko‘ra, 2024- yilning yanvar-noyabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi 294 936,8 ming AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 11 956,7 ming AQSH dollariga yetdi.

*Tovarlar tashqi savdosi statistik ko‘rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (TIF TN) bilan birgalikda, BMTning Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) ishlatiladi. Bu o‘z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarini XSST bo‘yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o‘rtasida o‘tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASINING XSST BO‘YICHA IMPORTI TARKIBI *(yanvar-noyabr, yillar kesimida)*

XSST tarkibi	Ming AQSH dollari		O‘shish sur‘ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	183314,6	294936,8	85,1	160,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	33070,3	22038,1	151,2	66,6	18,0	7,5
Ichimliklar va tamaki	175,4	210,0	201,6	119,7	0,1	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	21856,3	25800,3	119,4	118,0	11,9	8,7
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	16861,6	12484,2	103,9	74,0	9,2	4,2
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	5812,4	3922,8	101,9	67,5	3,2	1,3
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	21915,2	20116,1	90,8	91,8	12,0	6,8
Sanoat tovarlari	19204,4	58178,0	75,7	302,9	10,5	19,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	44749,4	136384,7	56,2	304,8	24,4	46,2
Turli xil tayyor buyumlar	3696,7	3845,9	92,0	104,0	2,0	1,3
Boshqa tovarlar						
Xizmatlar	15973,1	11956,7	79,9	74,9	8,7	4,1

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-noyabr)

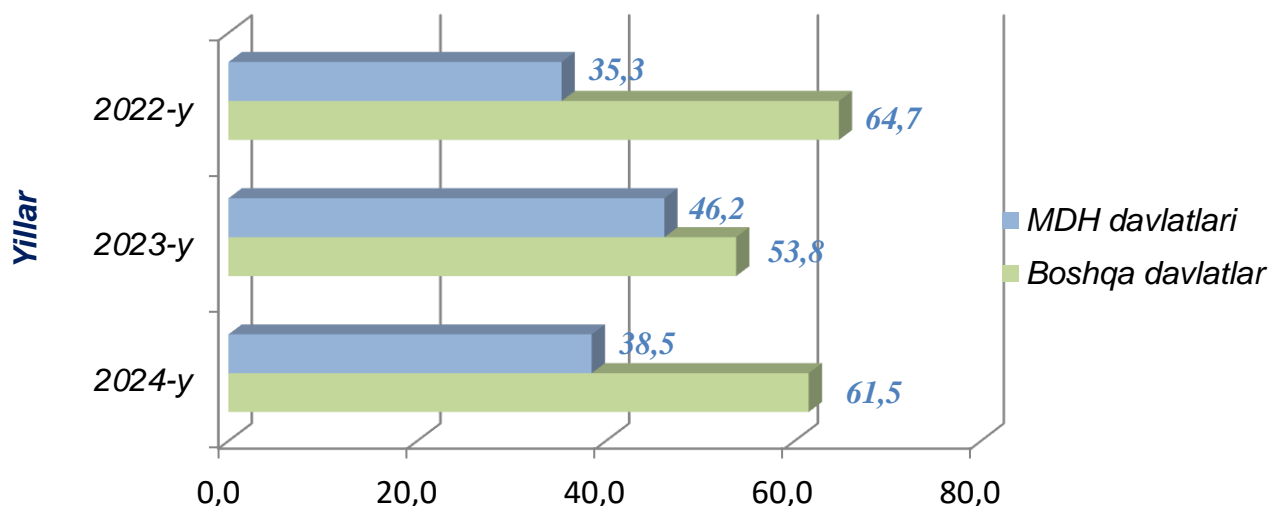
 XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	22038,1	66,6
Tirik hayvonlar	160,8	33,1
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	15646,6	60,1
Hayvonlar uchun oзуqalar	1072,1	146,9
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	2304,7	139,7
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	423,1	106,9
Go'sht va go'sht mahsulotlari	377,6	45,1
Sabzavotlar va mevalar	375,4	85,6
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	47,2	14,1
Baliq (dengiz sutemizuvchilari bo'lmagan), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suvda suzuvchi umurtqasizlar va yarim tayyor mahsulotlar	989,1	147,7
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	641,2	42,4
Ichimliklar va tamaki	210,0	119,7
Ichimliklar	210,0	119,7
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	25800,3	118,0
Qog'oz massasi va makulatura	8,7	52,9
Yog'li urug'lar va yog'li mevalar	99,1	
Metall rudalari va metall parchalari	0,0	
Tabiiy kauchukHayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	0,0	
Probka va yog'och-taxtalar	24161,2	115,5
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	380,6	3290,2
Boshqa joyda tasniflanmagan o'simlik va hayvonot manbalari	1150,7	135,2
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	0,0	
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	12484,2	74,0
Tabiiy yoki sun'iy gaz	85,4	
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	10294,8	85,3
Ko'mir, koks va briketlar	2104,0	43,9
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	3922,8	67,5
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	3922,8	67,5
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	20116,1	91,8
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	249,8	274,2
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	626,5	65,4
Noorganik kimyo moddalari	2033,7	258,5
Organik kimyo moddalari	5242,1	117,7
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	1162,5	1269,1
Birlamchi shakldagi plastmassalar	1508,0	178,2
O'g'itlar	0,0	0,2
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	9266,1	63,2
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; hojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	27,2	596,6

XSST bo'limi nomi	Ming AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	58 178,0	302,9
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	503,5	222,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	7170,9	498,1
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	17498,4	112,2
Teri, teridan tayyorlangan buyumlar, mo'yna	0,2	16,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall bo'lmagan minerallardan mahsulotlar	561,7	94,6
Rezina buyumlari	230,9	35,8
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	392,5	154,3
Rangli metallar	103,8	9375,6
Cho'yan va po'lat	31716,0	71,6 m
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	136384,7	304,8
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham) shu jumladan:	4426,8	89,6
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunolari	1103,7	84,1
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar		
Kanselyariya mashinalari va ma'lumotarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	156,0	16,0
Metallarni qayta ishlash mashinalari	676,7	1360,3
Muayyan sohalar uchun maxsus ishlab chiqilgan mashinalar	42468,4	168,3
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	79445,7	900,2
Boshqa transport uskunolari	18,9	
Elektr mashinalari, apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari	4277,1	138,2
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	3811,4	1195,5
	3845,9	100,0
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	1198,5	31,2
Sayohat aksessuarlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	0,0	0,0
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga oxshash tikilgan mebel	318,1	8,3
Poyabzal	0,1	0,0
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	66,5	1,7
Boshqa joyda tasniflanmagan har xil tayyor buyumlar	230,6	6,0
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	2031,6	52,8
Fotografik apparatura, uskuna, ishlatiladigan materiallar va optik buyumlar, soatlar	0,5	0,0

Tashqi savdo statistikasini yuritish metodologiyasiga ko'ra, tashqi savdo statistikasiga tranzit tovarlar, mamlakatga vaqtincha olib kirilgan yoki undan vaqtincha olib chiqilayotgan tovarlar kiritilmasligi nazarda tutilgan.

2024- yil yanvar-noyabr natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 38,5 % ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan 34,3 % ga ko'paydi.

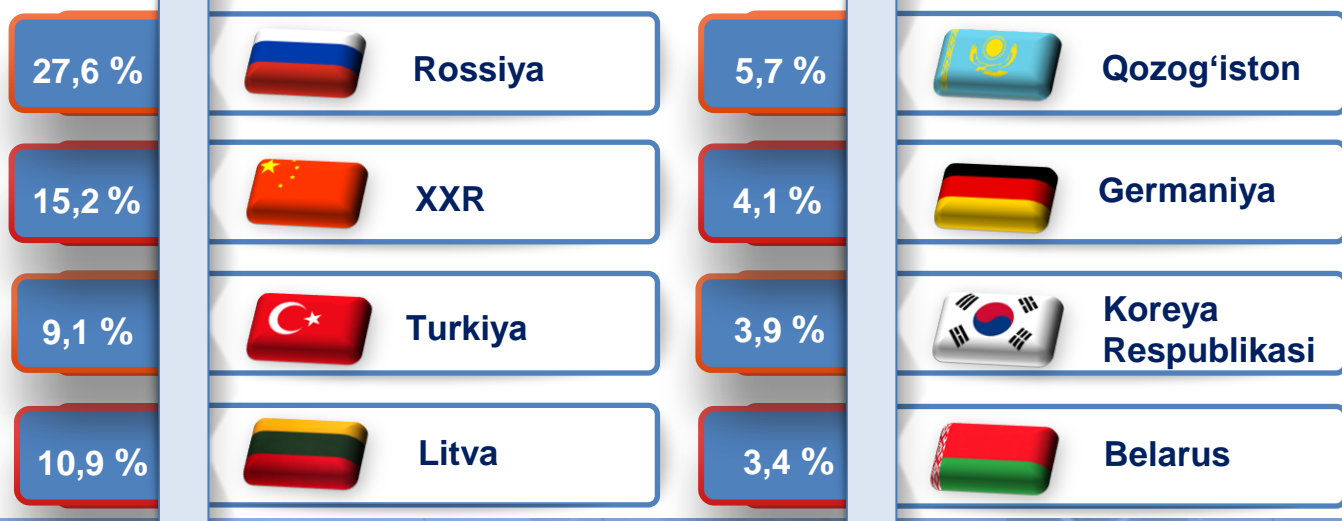
MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-noyabr, ulushi % da, hajmi mln AQSH dollarida)

2024- yil yanvar-noyabr oylarida Qoraqalpog'iston Respublikasi 45 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Rossiya, XXR, Turkiya, Litva, Qozog'iston, Germaniya, Koreya Respublikasi va Belarus) jami importning 79,9 % tashkil etdi.

RESPUBLIKA IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-noyabr)

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-noyabr)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	36003,2	81495,4	73,8	226,4	2	1
XXR	38928,4	44724,0	55,3	114,9	1	2
Litva	1425,0	32113,0	46,0	2253,6	16	3
Turkiya	3533,3	26941,2	46,1	762,5	10	4
Qozog'iston	30210,8	16823,4	161,2	55,7	3	5
Germaniya	3124,8	11949,9	261,8	382,4	11	6
Birlashgan qirollik	2363,8	11940,2	75,6	505,1	12	7
Koreya Respublikasi	19636,6	11387,3	79,6	58,0	4	8
Belarus	12247,9	9896,0	319,2	80,8	5	9
Chexiya	128,8	7673,4	82,3	5959,4	9	10
Yaponiya	921,0	5523,2	13,3	599,7	18	11
BAA	6854,6	5308,5	109,8	77,4	6	12
Qatar	5799,2	4663,1	182,9	80,4	7	13
Estoniya	2164,1	4569,8	86,8	211,2	13	14
Italiya	565,6	4095,5	183,5	724,0		15
Turkmaniston	1267,7	3154,4	112,8	248,8	17	16
Qirg'iz Respublikasi	4891,2	2265,3	147,3	46,3	8	17
Kipr		2000,8	-	-		18
Avstriya	601,3	1137,5	101,0	189,2	22	19
Shvesariya	1516,4	1055,3	277,7	69,6	15	20

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI HAJMI

(2024- yil yanvar-noyabr, ming AQSH doll.)

	Ming AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da	Import hajmi eng yuqori bo'lgan hududlar	
				Respublikadagi ulushi	Ming AQSh dollari
Qoraqalpog'iston Respublikasi	294 936,8	160,9	100,0		
Nukus shahri	122 707,7	161,5	41,6	41,6 %	Nukus sh – 122 707,7
<i>tumanlar:</i>					
Amudaryo	1 565,6	50,9	0,5		
Beruniy	3 635,9	101,4	1,2	10,7 %	Nukus t – 26 835,1
Bo'zatov	171,4	280,3	0,1		
Qorao'zak	1 407,1	21,8	0,5		
Kegeyli	3 128,7	157,6	1,1		
Qo'ng'iro't	21 422,3	287,5	7,3	9,1 %	To'rtko'l t – 26 724,5
Qonliko'l	2 253,4	113,0	0,8		
Mo'ynoq	3 840,7	18,7	1,3		
Nukus	26 835,1	930,6	9,1	7,3 %	Qo'ng'iro't t – 21 422,3
Taxiatosh	8 900,4	67,1	3,0		
Taxtako'pir	1 176,4	497,0	0,4		
To'rtko'l	26 724,5	98,0	9,1	4,7 %	Taxiatosh – 8 900,4
Xo'jayli	5 389,3	52,6	1,8		
Chimboy	3 015,9	47,9	1,0		
Shumanay	472,0	383,7	0,2		
Ellikqal'a	3 813,1	197,9	1,3		

2024-yil yanvar-noyabr

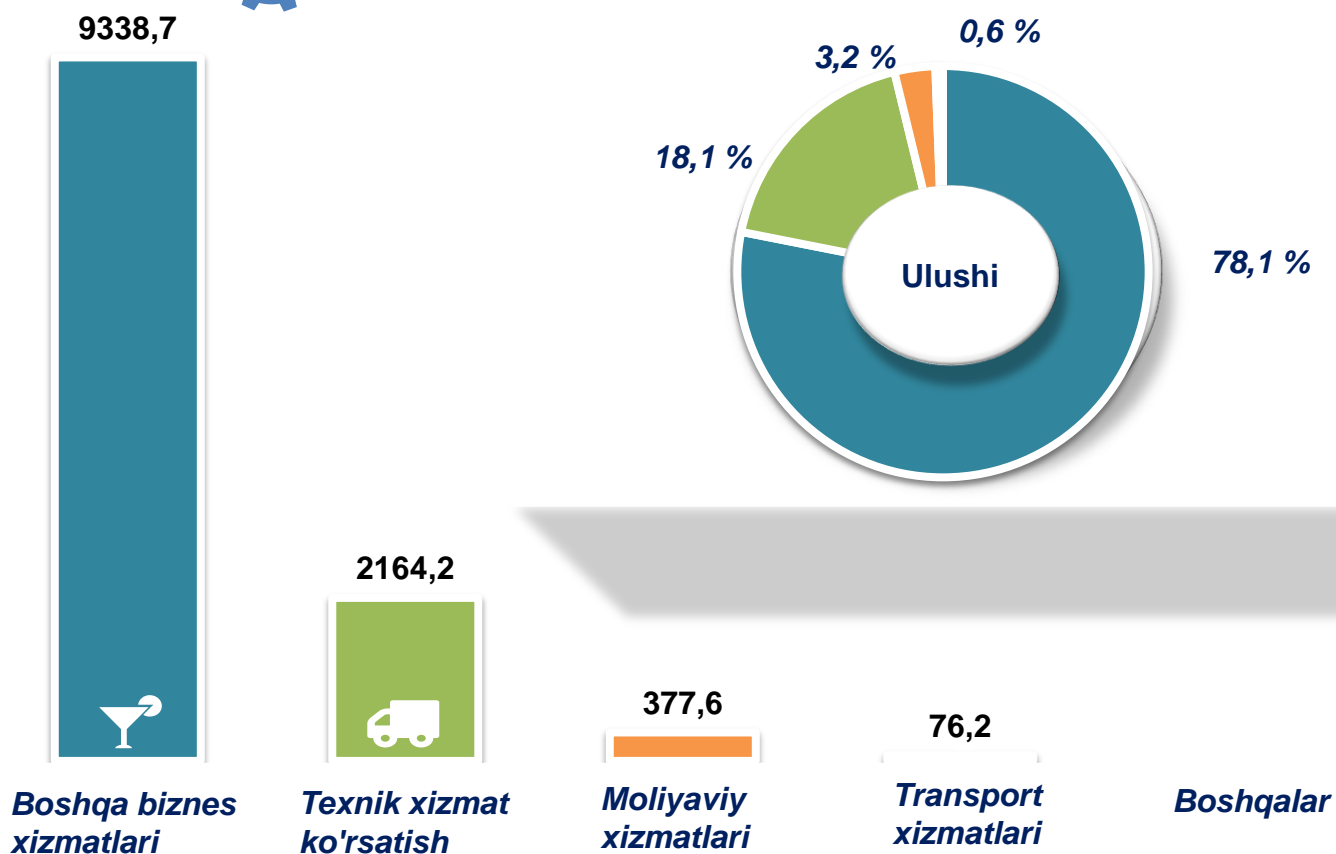
2023-yil yanvar-noyabr

Respublika importi tarkibida eng yuqori ulushni Nukus shahri 41,6% bilan 122 707,7 ming AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Bo'zatov tumani 0,1% bilan 171,4 ming AQSH dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI

(2024- yil yanvar-noyabr, ming AQSH dollarida)

2024-yilning yanvar-noyabr oyi yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 11 956,7 ming AQSH dollarini yoki jami import hajmining 4,1 % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 74,9 % ga ko'paydi.

Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi boshqa Boshqa biznes xizmatlari (78,1 %), Texnik xizmat ko'rsatish (18,1 %), Moliyaviy xizmatlari (3,2 %) va transport xizmatlari (0,6 %)ga tegishli bo'ldi.